

השנאוצר של לפיד

זהר יעקב שביט 02.12.2013 02:00

בבוקר יום שישי, כ"ט בנובמבר, בתוכנית "הבוקר הזה" עם אריה גולן, שמענו בתדהמה ראיון עם שר החינוך, שבחר להופיע בדמותו של השנאוצר. כדרכם של שנאוצרים ציפה השר לליטופי חיבה ושבחים על היוזמות, שעליהן הוא מכריז חדשות לבקרים, ושמו שמים, במקום ליטופים קיבל ביקורת. הוא התקשה להסתיר את עלבונו: הוא נזף במראיין, עלב ביו"ר ועדת החינוך של הכנסת, הטיל ספק ביושרתו של פרופסור נכבד, חתן פרס ישראל ופרס אמ"ת, ודיבר בגנות "הארץ", שלפני זמן לא רב נהג לפרסם בו מהגיגיו.

היעלה על הדעת, אמר השר, שישכחו את פעילותו החינוכית הברוכה ויפקפקו בכוונותיו הטובות? היעלה על הדעת שלא יהללו אותו על שפע הרעיונות והתוכניות היוצאים מבית מדרשו? והנורא מכל - היעלה על הדעת להשמיע ביקורת בלי להקדים שיח טלפוני עם השר, שבו יפרוש באופן אישי את משנתו בפני מי שהעז למתוח עליו ביקורת וישכנע אותו באופיין המהפכני של תוכניותיו? הנה שר, פיו מהללו, שאינו מוכן להקשיב לביקורת וקובע כלל חדש, שלפיו חובה על כל מי שכותב על משרד החינוך ועל העומד בראשו להקדים ולפנות אל השר כדי לשמוע מפיו הסברים. למשל, יש לשמוע את הסבריו על התוכנית לאחד את בחינות הבגרות באזרחות ובהיסטוריה. השר טען כי תוכנית כזאת טרם גובשה במשרדו, ואולם, מן הסתם היא לרוחו, אחרת לא היה מבקש לדון בה. כאן יצאה חמתו על פרופ' שלמה אבינרי, שביקר בחריפות את התוכנית הזאת ("אין מקום לפוליטרוקים", "הארץ", 8.11). השר כינה את אבינרי "פרופסור מטעם עצמו" (הוא כנראה מחבב רק פרופסורים "מטעמו"), והציע להטיל ספק בערכם של חיבוריו המדעיים. מזל שלא הציע לשלול ממנו את פרס ישראל. כל זאת בלי לומר דבר של ממש על התוכנית עצמה, ובלי לוותר על ליטוף עצמי ומלל של נופת צופים על כך שהוא תומך ב"גיוון דעות", ב"יצירת שיח פתוח" וכיוצא באלה. מרוב "שיחים" קשה לראות את היער.

עלבונו של השר ניצת גם בעקבות הביקורת שנמתחה על תוכניתו להקים מסגרת לתלמידים בחודש יולי. ייתכן שיש היגיון בתוכנית, אבל לשר אצה הדרך להכריז עליה עוד לפני שאנשי המקצוע במשרדו, הוא עצמו הודה בכך, סיימו להכינה וביררו את היתכנותה, ועדיין לא ברור מי יפעילו אותה ואיך תפעל. תשובתו של השר לביקורת היתה מעורפלת ומלאת סתירות, וכל שידע לבשר לציבור היה שבמסגרת התוכנית ילמדו התלמידים על "יחסים במסגרת המשפחתית" (ולא אמר מי ילמד), ועכשיו שוקדים במשרד על התכנים.

את ההסתייגות של ח"כ עמרם מצנע מהתנועה, יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, שכיהן את המסגרת הזאת "קייטנה", ביטל השר בזלזול. אכן, תצוגה חינוכית למהדרין. וכמעט שכחנו - שר החינוך אינו נוטה חיבה ל"הארץ". הוא הודה כי בעבר מצא בעיתון במה ראויה, אבל כעת, בהיותו שר, גילה ש"הארץ" אינו נותן במה לכותבים שדעותיהם כדעתו. אכן, אף פעם לא מאוחר מדי לגלות את האור. כמה נאה ששר החינוך שלנו רוצה שנוקיר אותו ואת כוונותיו הטובות, שנכיר בכישוריו ובסגולותיו, נלטף אותו בחיבה ונדע כי בהנהגתו סוף סוף יש עתיד לחינוך.